

[P. Munch.]

har vi ogsaa i de Forslag, som vi har været Medforslagsstillere til, bevaret Muligheden for at handle paa tilsvarende Maade i tilsvarende Situationer. Dette forandrer imidlertid ikke den Kendsgerning, at den Mineudlægning, der den Gang fandt Sted, ikke var af en saadan Beskaffenhed, at den kunde betyde en virkelig Spærring af Bæltet i den Forstand, at denne Spærring ikke kunde fjernes af en stærk Flaade i Løbet af ganske kort Tid.

Men Udgangspunktet tog det ærede Medlem i disse for stærke Udtalelser — i meget behersket Form, som det altid er Tilfældet fra den ærede Talers Side — om Situationen, naar det alvorlige Øjeblik kom, om den Indsats, der da skulde ydes, om, hvor lidet det da var værd, hvad vi nu havde talt om her, og hvor betydningsfuldt det var, at man da gjorde sin Pligt fuldt ud, alt sammen ud fra den bestemte Forestilling, at Danmark er i Stand til at yde et Forsvar af Værdi i en farlig Situation.

Det er dette, vi bestrider, og vi er af den Opfattelse, at det er en Fare for dette Land at bygge paa Illusionen derom. Det er min Opfattelse, at Forestillingen om et dansk Forsvarsvæsen kun har kunnet opretholdes med nogen Tilslutning af virkelig Styrke, saa længe den knyttede sig til Forestillingen om, at der dog var eet Punkt, man kunde samle Kræfterne om og forsvare. Efter Opgivelsen af Københavns Landbefæstning, maa jeg tilstaa, forekommer det mig haabløst at fortsætte Bestræbelserne for at give Befolkningen det Indtryk, at der kan føres et virkeligt Forsvar for dette Land. Naar man tænker paa denne Styrke, 80 000 Mand eller saa, og den Smule, vi har og overhovedet kan tilvejebringe af Flaadeskibe, med den Opgave at forsvare Danmarks Grænser, de danske Kyster, beherske de danske Farvande i en farlig Situation, saa er det i den Grad udenfor alle Muligheder, at jeg overhovedet ikke forstaar, at man er i Stand til at blive ved dermed.

Derfor er det virkelige Forhold ogsaa dette, at siden Opgivelsen af Forestillingen om Københavns Landbefæstning — den efter min Mening urigtige og farlige Forestilling — har det danske Forsvarsvæsen været i Likvidation, og den Likvidation vil blive fortsat, indtil den er gennemført. Det kan blive en langsom Likvidation, og i saa Fald bliver den dyr, saaledes som det er dyrt, naar man likviderer Banker draabevis gennem en Række forskelligartede Rekonstruktioner. Men vi kommer ikke bort derfra: Ordningen af 1922 var et Led i Likvi-

dationen, og det Lovforslag, der her forelægges, er et nyt Led deri, hvad enten det gennemføres eller ikke gennemføres. Thi selv om det ikke gennemføres, er selve dets Fremsættelse en Falliterklæring paa 1922-Ordningens Vegne fra det Parti, fra hvilket denne Ordning stammer, og den Regering, udgaaet af samme Parti, som nu fremfører dette Forslag og gennemførte Ordningen i 1922.

Dermed siger jeg ikke, at dansk Militærvæsen i al Almindelighed kommer ind under denne Likvidation. Naar dansk Militærvæsen og Beslutningerne derom kommer til at hvile paa en Forstaaelse af, hvilke Opgaver der virkelig kan løses, kan det tilpasses paa en saadan Maade, at der bliver god Mening i at anvende det til Løsning af disse beskedne Opgaver, den Art Opgaver, som vor Minespærring i 1914 løste. Men først naar man erkender dette nye Grundlag, først da kan der blive et virkelig sundt Grundlag for vore Forhandlinger paa hele dette Omraade.

Den ærede Ordfører for det konservative Folkeparti sagde saa til mig, at jeg havde stillet — jeg forstod ham saaledes — nogle Betingelser op og paa Grundlag af disse Betingelser stillet i Udsigt en Overenskomst med den højtærede Regering og Partiet Venstre. Det har jeg ikke sagt et Ord om. Jeg har slet ikke udtalt mig om Muligheden for den ene eller den anden Art af Forstaaelse; den afhænger ganske af Partiet Venstre nu, som det har gjort det ved tidligere Lejligheder.

Det, jeg derimod har gjort, er dette at angive, hvilke Ændringer der kunde foretages, og ved Hjælp af hvilke man vilde være i Stand til at gennemføre Princippet: Parikronens Anvendelse ogsaa paa dette Omraade uden at forlade selve Grundlaget. Dér har jeg angivet den Gruppe af Indrømmelser til Nedsættelsesprincippet, som kunde gøres, uden at Systemet sprængtes i Luften, og saaledes at man for saa vidt blev paa den Linie, som man fra Venstres Side mener at maatte indtage.

Men det er en selvsagt Ting, at dette ikke vilde betyde, at vi for vort Vedkommende mente, at man dermed havde faaet en tilfredsstillende Militærordning i Danmark, saaledes at man nu kunde lade Ro falde over dette Spørgsmaal. Saa længe Forholdet er det her i Danmark, at Halvdelen af den danske Befolkning, ganske sikkert noget over Halvdelen af den danske Befolkning, har udtalt sig ved Valgene paa en saadan Vis, at dette betyder, at de slutter sig til Grundtankerne i den Militær-